

De betekenis van geestelijke verzorging voor kwetsbare ouderen

In opdracht van landelijke Vereniging Het Zonnehuis wordt tussen 2003 en 2008 onderzoek gedaan naar de betekenis van geestelijke verzorging in en vanuit verpleeg- en verzorgingshuizen, nu en in de toekomst. Eind 2006 werden de resultaten bekend van het eerste deelonderzoek. Zestig tehuisbewoners zijn uitgebreid ondervraagd over hun individueel contact met de geestelijke verzorger, groepscontacten en deelname aan kerkdiensten of vieringen. In de ogen van de respondenten is de belangrijkste functie van de geestelijke verzorger het 'er zijn' voor mensen. Een luisterend oor en een goed gesprek blijken erg belangrijk, nu mensen door toegenomen kwetsbaarheid en ook gewoon meer vrije tijd, meer bezig zijn met levensvragen. Veel mensen weten niet dat de mogelijkheid van geestelijke verzorging bestaat of ervaren een drempel contact te zoeken. Is het contact eenmaal gelegd, dan wordt dat door de respondenten ervaren als vertrouwd, veilig, persoonlijk en gezellig, en in iets mindere mate als diepgaand. Familie en vrienden zijn ook belangrijk voor het bespreken van levensvragen, maar tegelijk voelt men ook schroom. Verpleging en verzorging kunnen eveneens een rol spelen, maar zij hebben het vaak te druk en 'efficiënte' werkmethode verhandelen wezenlijk contact. Signalering van geestelijke nood en basale ondersteuning bij zingeving dienen nochtans te blijven horen bij het werk van verplegenden en verzorgenden. Geestelijke verzorging blijkt in grote mate bij te dragen aan copingkracht en geestelijk welzijn van mensen. Negatieve gevoelens verdwijnen in het individuele contact en positieve gevoelens stijgen. Kerkdiensten/vieringen blijken mensen veel dragende kracht te geven; radio of tv vieringen bieden daarvoor geen gelijkwaardig alternatief. Mobiliteit kan dan een probleem zijn. Contact met de eigen pastor lijkt grotendeels afwezig en heeft meer de functie van het bestendigen van de band met de geloofsgemeenschap dan van ondersteunende begeleiding. Er is reden om de geestelijke verzorger in de ouderenzorg te beschouwen als de aangewezen persoon voor begeleiding van de levensfase van de kwetsbare ouderdom. Voor meer informatie over het onderzoek kunt u contact opnemen met Peterjan van der Wal, geestelijk verzorger van Zorgcombinatie Nieuwe Maas te Vlaardingen, 0181 479766, ajpw.vd.wal@hccnet.nl